2021 m. sausio 20 d., trečiadienis

P9_TA(2021)0013

2020 m. metinis pranešimas dėl bendros saugumo ir gynybos politikos įgyvendinimo

2021 m. sausio 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2020 m. metinio pranešimo dėl bendros saugumo ir gynybos politikos įgyvendinimo (2020/2207(INI))

(2021/C 456/08)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į Lisabonos sutartį,

— atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 20 d., 2015 m. birželio 26 d., 2016 m. gruodžio 15 d., 2017 m. birželio 22 d., 2018 m. birželio 28 d., 2018 m. gruodžio 14 d., 2019 m. birželio 20 d., 2019 m. gruodžio 12 d. ir 2020 m. liepos 21 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas,

— atsižvelgdamas į 2013 m. lapkričio 25 d., 2014 m. lapkričio 18 d., 2015 m. gegužės 18 d., 2016 m. birželio 27 d., 2016 m. lapkričio 14 d., 2017 m. gegužės 18 d., 2017 m. liepos 17 d., 2018 m. birželio 25 d., 2019 m. birželio 17 d. ir 2020 m. birželio 17 d. Tarybos išvadas dėl bendros saugumo ir gynybos politikos,

— atsižvelgdamas į Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų išvadas dėl susitarimo dėl civilinių BSGP pajėgumų nustatymo,

— atsižvelgdamas į 2018 m. gruodžio 10 d. Tarybos išvadas dėl moterų, taikos ir saugumo,

— atsižvelgdamas į 2017 m. birželio 19 d. Tarybos išvadas dėl bendro ES diplomatinio atsako į kibernetinę kenkimo veiklą sistemos,

— atsižvelgdamas į Tarybos 2018 m. birželio 7 d. išvadas dėl jaunimo, taikos ir saugumo ir į 2020 m. birželio 5 d. išvadas dėl jaunimo išorės veiksmuose,

— atsižvelgdamas į 2019 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2019/797 dėl ribojamųjų priemonių, skirtų kovai su kibernetiniais išpuoliais, keliančiais grėsmę Sąjungai arba jos valstybėms narėms ([1]),

— atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 10 d. Tarybos išvadas dėl papildomų pastangų didinti atsparumą ir kovoti su hibridinėmis grėsmėmis,

— atsižvelgdamas į 2016 m. birželio 28 d. Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai pristatytą dokumentą „Bendra vizija, bendri veiksmai: stipresnė Europa. Visuotinė Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategija“,

— atsižvelgdamas į 2018 m. kovo 28 d. bendrą komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai dėl Karinio mobilumo veiksmų plano (JOIN(2018)0005),

— atsižvelgdamas į 2016 m. liepos 8 d. ir 2018 m. liepos 12 d. Europos Vadovų Tarybos ir Komisijos pirmininkų bei NATO generalinio sekretoriaus bendrus pareiškimus,

— atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Chartiją,

— atsižvelgdamas į Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos 1975 m. Helsinkio baigiamąjį aktą,

— atsižvelgdamas į bendrą 42 pasiūlymų rinkinį, kurį 2016 m. gruodžio 6 d. patvirtino ES ir NATO tarybos, ir į 2017 m. birželio 14 d. ir 2017 m. gruodžio 5 d. to rinkinio įgyvendinimo pažangos ataskaitas bei į naują 32 pasiūlymų rinkinį, kurį 2017 m. gruodžio 5 d. patvirtino abi tarybos,

([1]) OL L 129 I, 2019 5 17, p. 13.

— atsižvelgdamas į 2020 m. birželio 16 d. penktąją pažangos ataskaitą dėl 2016 m. gruodžio 6 d. ir 2017 m. gruodžio 5 d. ES Tarybos ir NATO Tarybos patvirtinto bendro pasiūlymų rinkinio įgyvendinimo,

— atsižvelgdamas į milžinišką Jungtinės Karalystės, vienos iš veiksmingiausių Europos karinių pajėgų, pasitraukimo iš ES poveikį potencialiems ES gynybos pajėgumams,

— atsižvelgdamas į neteisėtą Rusijos įsiveržimą į Krymą ir jo aneksiją,

— atsižvelgdamas į Rusijos vykdomus valstybių narių oro erdvės ir jūrų sienų pažeidimus,

— atsižvelgdamas į stiprėjančią Kinijos ekonominę ir karinę galią Vidužemio jūros regione ir Afrikos šalyse,

— atsižvelgdamas į vidaus ir užsienio terorizmo grėsmę, visų pirma kylančią iš tokių grupių kaip ISIS,

— atsižvelgdamas į naujas technologijas, tokias kaip dirbtinis intelektas, kosmoso pajėgumai ir kvantinė kompiuterija, kurios suteikia naujų galimybių žmonijai, bet taip pat kelia naujų iššūkių gynybos ir užsienio politikos srityje, ir dėl kurių reikia aiškios strategijos ir savitarpio sutarimo tarp sąjungininkų,

— atsižvelgdamas į antrąją pažangos ataskaitą dėl 2019–2021 m. ES ir JT prioritetų taikos operacijų ir krizių valdymo srityje,

— atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos rezoliucijas Nr. 3212(1974), 32/15(1977), 33/15(1978), 34/30(1979) ir 37/253(1983),

— atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijas Nr. 353(1974), 361(1975), 367(1975), 458(1979), 541 (1983), 550(1984), 649(1990), 716(1991), 750(1992), 774(1992), 789(1992), 889 (1993), 939(1994), 1032(1995), 1062(1996), 1250(1999), 2009(2011), 2095(2013) ir 2174(2014),

— atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus, ypač į 16-ąjį DVT, kuriuo siekiama skatinti taikios ir įtraukios visuomenės kūrimą siekiant darnaus vystymosi,

— atsižvelgdamas į JT 2018 m. birželio mėn. paskelbtą dokumentą „Mūsų bendros ateities užtikrinimas: nusiginklavimo darbotvarkė“,

— atsižvelgdamas į Europos Audito Rūmų (Audito Rūmų) apžvalgą Nr. 09/2019 dėl Europos gynybos,

— atsižvelgdamas į savo 2016 m. gruodžio 14 d. ([2]), 2017 m. gruodžio 13 d. ([3]), 2018 m. gruodžio 12 d. ([4]) ir 2020 m. sausio 15 d. ([5]) rezoliucijas dėl bendros užsienio ir saugumo politikos įgyvendinimo,

— atsižvelgdamas į 2018 m. birželio 13 d. Parlamento rezoliuciją dėl ES ir NATO santykių ([6]),

— atsižvelgdamas į savo rekomendacijas Tarybai ir Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai dėl Sutarties dėl branduolinio ginklo neplatinimo (NPT) 2020 m. peržiūros proceso parengimo, branduolinių ginklų kontrolės ir branduolinio nusiginklavimo galimybių,

— atsižvelgdamas į savo 2020 m. rugsėjo 17 d. rezoliuciją „Ginklų eksportas. Bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP įgyvendinimas“ ([7]),

([2]) OL C 224, 2018 6 27, p. 50.
([3]) OL C 369, 2018 10 11, p. 36.
([4]) OL C 388, 2020 11 13, p. 91.
([5]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0008.
([6]) OL C 28, 2020 1 27, p. 49.
([7]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0224.

2021 m. sausio 20 d., trečiadienis

— atsižvelgdamas į savo 2019 m. vasario 14 d. rezoliuciją dėl Vidutinio nuotolio branduolinių pajėgų sutarties ateities ir jos poveikio Europos Sąjungai ([8]),

— atsižvelgdamas į savo 2019 m. balandžio 18 d. poziciją dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo įsteigiamas Europos gynybos fondas ([9]),

— atsižvelgdamas į savo rekomendaciją Tarybai dėl sprendimo, kuriuo sukuriama Europos taikos priemonė ([10]),

— atsižvelgdamas į 2018 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl autonominių ginklų sistemų ([11]),

— atsižvelgdamas į 2020 m. liepos 23 d. rezoliuciją dėl 2020 m. liepos 17–21 d. neeilinio Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadų ([12]),

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį,

— atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą (A9-0265/2020),

1. primena ES užmojus visame pasaulyje siekti taikos ir saugumo ir ragina, kad jos veiksmais ir politika būtų siekiama palaikyti tarptautinę taiką, saugumą, veiksmingą daugiašališkumą, bendradarbiavimą, pasaulinį stabilumą ir aktyviai remti taisyklėmis grindžiamą tarptautinę tvarką, tarptautinę teisę, žmogaus teises ir demokratiją, laikantis JT Chartijos principų ir vertybių bei Europos Sąjungos sutarties (ES sutartis) 21 straipsnyje nustatytų tikslų;

2. pabrėžia, kad, atsižvelgiant į šiuo metu didėjančias daugialypes grėsmes pasauliniam, regioniniam ir nacionaliniam saugumui ir stabilumui, su kuriomis ES susiduria labai daugiapolėje ir nenuspėjamoje aplinkoje vis atkakliau konkuruojant pasaulinėms ir regioninėms galioms ir kintant jų aljansams, Europos subjektai galės plėtoti tvirtesnę bendrą saugumo ir gynybos politiką (BSGP) tik naudodami bendrą stiprios ir vieningos Europos Sąjungos ir jos valstybių narių įtaką, glaudžiai bendradarbiaudami su panašiai mąstančiomis demokratinėmis šalimis, kad naujoje geopolitinėje aplinkoje galėtų atlikti stipresnį ir svarbesnį vaidmenį tarptautinėje arenoje ir padėti užtikrinti taiką, žmonių saugumą, darnų vystymąsi, gerovę, laisvę, pagarbą pagrindinėms teisėms ir vertybėms ir demokratiją;

3. pažymi, kad toliau prastėjanti Sąjungos strateginė aplinka turi tiesioginės ir netiesioginės įtakos jos valstybių narių ir jos piliečių saugumui; pabrėžia, kad šioje nestabilioje ir nenuspėjamoje aplinkoje Sąjunga ir valstybės narės kartu atlieka vis didesnį vaidmenį užtikrinant savo valstybių narių, piliečių ir vertybių saugumą, atsižvelgiant į daugiašales grėsmes, pavojus ir iššūkius;

4. atkreipia dėmesį į Europos Sąjungos tikslą plėtoti Europos strateginį savarankiškumą – tai plataus užmojo siekis, grindžiamas Sąjungos gebėjimu nepriklausomai įvertinti krizinę situaciją ir savarankiškai priimti sprendimus, taip pat jos gebėjimu veikti savarankiškai, kai to reikia atsižvelgiant į aplinkybes, siekiant apginti savo interesus ir vertybes, visapusiškai gerbiant aljansus ir savo strateginius partnerius, sykiu laikantis papildomumo su NATO principo;

5. ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį pateikti bendrą oficialią strateginio savarankiškumo apibrėžtį ir labai aiškiai apibrėžti jo tikslus, įgyvendinimo priemones ir išteklius; mano, kad gebėjimas veikti savarankiškai yra svarbi priemonė ES siekiant sustiprinti savo daugiašalius veiksmus, sumažinti savo pažeidžiamumą išorės grėsmių atžvilgiu ir tapti patikimesne partnere daugiašalėje taisyklėmis grindžiamoje sistemoje;

6. mano, kad COVID-19 pandemijos metu išryškėjo ES pažeidžiamumas ir priklausomybė nuo trečiųjų šalių; todėl pabrėžia, kad šiomis aplinkybėmis dar svarbiau stiprinti ES pastangas siekiant strateginio savarankiškumo;

7. pažymi, kad padaryta tam tikra pažanga įgyvendinant BSGP; palankiai vertina tai, kad ES tebėra įsipareigojusi dar aktyviau veikti pasaulyje ir didinti savo gebėjimą veikti kaip pasaulinio saugumo skatintoja ir užtikrintoja, be kita ko, vykdant savo BSGP misijas ir operacijas, siekti tvarios taikos, stabilumo, saugumo ir gerovės ir aktyviai prisidėti sprendžiant ir sureguliuojant konfliktus visame pasaulyje, visų pirma ES kaimyninėse šalyse;

([8]) Priimti tekstai, P8_TA(2019)0130.
([9]) Priimti tekstai, P8_TA(2019)0430.
([10]) Priimti tekstai, P8_TA(2019)0330.
([11]) OL C 433, 2019 12 23, p. 86.
([12]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0206.

8. palankiai vertina Komisijos pirmininko pavaduotojo ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio pranešimą, kad iki 2020 m. pabaigos bus pateikta bendrų grėsmių ir iššūkių analizė, kuria bus remiamasi vedant politines diskusijas su valstybėmis narėmis ir rengiant strateginį kelrodį; pažymi, kad pagal strateginį kelrodį bus sustiprintas 2016 m. nustatytas užmojų lygis ir bus padedama jį įgyvendinti, taip pat ne vėliau kaip 2022 m. bus nustatyti konkretūs tikslai ir siekiai keturiose pagrindinėse srityse – krizių valdymo, atsparumo, pajėgumų ir partnerysčių; pabrėžia, kad tai būtina atsižvelgiant į tai, kad ES turi parengti aiškinamuosius karinių ir civilinių intervencijų scenarijus ir gerai pasirengti operatyviniu ir politiniu lygmenimis; tikisi, kad strateginis kelrodis, kaip pirmas žingsnis plėtojant ES nepriklausomus operatyvinius pajėgumus, sudarys sąlygas labiau suderinti strateginę kultūrą ir taip sudarys palankesnes sąlygas Sąjungai priimti sprendimus;

9. svarsto galimybę pateikti savo ataskaitas ir rekomendacijas svarbiausiose strateginio kelrodžio srityse, kad vadovaujantis mūsų demokratinių institucijų principais galėtų pateikti Parlamento nuomonę ir parengti parlamentines gaires;

10. pabrėžia, kad Sąjungai geopolitiniu požiūriu svarbiausias yra tvarus regioninis stabilumas, saugumas ir gerovė, taip pat svarbu užkirsti kelią destabilizuojantiems procesams kaimyninėse šalyse – tiek rytinėse, tiek pietinėse, tiek Arktyje; pabrėžia, kad operacijos EUFOR ALTHEA ir EULEX KOSOVO atlieka itin svarbų vaidmenį skatinant stabilumą ir saugumą, nes jos didina šalių atsparumą ir skatina stiprinti gebėjimus ES strategiškai svarbiame regione; palankiai vertina tai, kad pratęsti EULEX KOSOVO ir EUAM Ukraine įgaliojimai, ir pakartoja, kad BSGP veiksmai Vakarų Balkanuose ir rytinėse kaimyninėse šalyse yra svarbūs; ragina peržiūrėti vykdomą BSGP misiją EUAM Ukraine siekiant nustatyti, kaip būtų galima ją vykdant toliau remti Ukrainos saugumą;

11. atkreipia dėmesį į tai, kad nestabilumas Europos pietinėse kaimyninėse šalyse, visų pirma Sahelyje, Vakarų Afrikoje ir Somalio pusiasalyje galiausiai daro neigiamą šalutinį poveikį visų pirma ES pietinėms kaimyninėms šalims, taigi kelia tiesioginių problemų Europos išorės sienų valdymui;

12. yra susirūpinęs, kad Rusijos Federacijos karinės pajėgos, pažeisdamos tarptautinę teisę, vis dar okupuoja didelę Ukrainos ir Gruzijos dalį, kad jų vis dar yra Moldovos Respublikoje ir kad Rusija toliau destabilizuoja taiką ir saugumą regione; reiškia susirūpinimą dėl precedento neturinčio masto valstybės finansuojamų dezinformacijos kampanijų rytinėse kaimyninėse šalyse; toliau smerkia Rusijos karinę intervenciją ir neteisėtą Krymo pusiasalio aneksiją bei konflikto Moldovoje įšaldymą; pabrėžia, kad šiuo atžvilgiu būtina vieninga pozicija dėl ES politikos;

13. palankiai vertina karo veiksmų nutraukimą Kalnų Karabache ir jo apylinkėse; susirūpinęs atkreipia dėmesį į tai, kad trečiųjų šalių karinės pajėgos dalyvauja konflikte, ypač pabrėžia destabilizuojantį Turkijos vaidmenį ir kišimąsi į jį; ragina atlikti tarptautinį tyrimą dėl įtariamo užsienio kovotojų buvimo ir kasetinių šaudmenų bei fosforo bombų naudojimo; ragina Europos Sąjungą ir tarptautines organizacijas užtikrinti, kad būtų nutrauktas nebaudžiamumas už karo nusikaltimus Kalnų Karabache ir už draudžiamų ginklų naudojimą Kalnų Karabacho konflikto metu; primygtinai tvirtina, kad reikia sudaryti sąlygas teikti humanitarinę pagalbą, nedelsiant keistis kaliniais ir nukentėjusiais asmenimis, taip pat kad būtina išsaugoti Kalnų Karabacho kultūros paveldą;

14. reiškia gilų susirūpinimą dėl pastarojo įtampos eskalavimo tam tikruose potencialiuose karštuosiuose taškuose Indijos ir Ramiojo vandenyno regione, pvz., Indijos ir Kinijos ginčijamoje pasienio teritorijoje, Rytų ir Pietų Kinijos jūroje ir Taivano sąsiauryje, įskaitant vis labiau provokuojamus į Taivaną orientuotus Kinijos karinius manevrus; ragina visas susijusias šalis nesutarimus spręsti taikiomis priemonėmis ir deeskaluoti įtampas bei susilaikyti nuo vienašališkų bandymų pakeisti status quo; pabrėžia, kad siekiant išlaikyti Kinijos ir Taivano bei Azijos ir Ramiojo vandenyno regiono, kuris vis dar yra labai svarbus ES interesams, taiką, stabilumą ir gerovę, svarbu, kad visame Taivano sąsiauryje procesai vyktų taikiai; ragina ES ir jos valstybes nares peržiūrėti savo santykių su Taivanu politiką ir bendradarbiauti su panašių įsitikinimų tarptautiniais partneriais siekiant apsaugoti Taivaną nuo išorės grėsmių; reiškia susirūpinimą dėl piktavališkų trečiųjų šalių pradėtos dezinformacijos kampanijos prieš demokratines šalis Indijos ir Ramiojo vandenyno regione, įskaitant Taivaną, kuria siekiama trukdyti pastangoms kovoti su COVID-19 pandemija; ragina ES ir jos valstybes nares remti Taivano prasmingą ir pragmatišką dalyvavimą stebėtojos teisėmis Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) posėdžiuose, mechanizmuose ir veikloje, kad būtų galima kartu kovoti su pasauline visuomenės sveikatos krize;

15. yra labai susirūpinęs ir griežtai smerkia neteisėtą Turkijos veiklą ir grasinimus ES valstybėms narėms vykdyti karinius veiksmus rytinėje Vidužemio jūros regiono dalyje; susirūpinęs pažymi, kad Turkijos vykdomi vienašaliai veiksmai, nepaisant deeskalacijos pastangų, pažeidžia tarptautinę teisę ir daro tiesioginį poveikį kai kurių valstybių narių

suverenitetui; pakartoja, kad Sąjunga yra pasirengusi naudoti visas turimas priemones ir galimybes, taip pat pagal ES sutarties 29 straipsnį ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 215 straipsnį, kad apgintų savo ir savo valstybių narių interesus; primena neseniai priimtas Tarybos išvadas dėl rytinės Vidužemio jūros regiono dalies ir ragina parengti naują išsamią ES ir Turkijos strategiją;

16. pabrėžia, kad gali kilti rimtų konfliktų dėl prieigos prie saugaus geriamojo vandens; Europos Sąjunga turi parengti politinę strategiją, kuria palengvintų sprendimus šiose didelį destabilizavimo potencialą turinčiose teritorijose, kartu ragindama svarbiausiose su konfliktais dėl vandens susijusiose teritorijose esančias šalis pasirašyti 1992 m. Helsinkio vandens konvenciją dėl tarpvalstybinių vandentakių ir tarptautinių ežerų apsaugos ir naudojimo, užbaigtą 1997 m. Niujorke;

Europos Sąjungos užmojų konsolidavimas: BSGP misijų ir operacijų veiksmingumo didinimas neprognozuojamoje ir destabilizuotoje aplinkoje

17. mano, kad BSGP yra pirmiausia grindžiama Sąjungos gebėjimu dislokuoti civilines ir karines misijas ir operacijas įvykus krizinėms situacijoms, kurios daro įtaką Sąjungos ir jos valstybių narių saugumui, arba prireikus tarptautinės intervencijos pagal tarptautinę teisę ir JT chartiją bei rezoliucijas; pažymi, kad Sąjunga šiuo metu vykdo 11 civilinių ir šešias karines misijas, iš kurių trys yra vykdymo įgaliojimus turinčios misijos (ATALANTA, EUNAVFOR MED IRINI, EUFOR ALTHEA), o trys – neturinčios tokių įgaliojimų misijos („EUTM Mali“, „EUTM Somalia“, EUTM RCA); primena, kad BSGP misijų įgaliojimais siekiama, be kita ko, skatinti saugumo sektoriaus reformą, suteikti postūmį teisingumo reformai ir stiprinti karinių ir policijos pajėgų mokymus; rekomenduoja reguliariai tinkamai vertinti misijas ir operacijas, siekiant nustatyti, kuriose srityse jų veiksmingumą būtų galima dar labiau padidinti; pabrėžia, jog svarbu, kad misijos būtų dislokuotos greičiau, lanksčiau ir nuosekliau;

18. apgailestaudamas pažymi, kad vis dar trūksta kai kurių valstybių narių politinės valios reikšmingai ir patikimai dalyvauti BSGP misijose ir operacijose; pabrėžia, kad svarbu, jog misijos ir operacijos būtų patikimesnės tiek žmogiškųjų išteklių, tiek įgaliojimų požiūriu; ragina valstybes nares skirti daugiau pajėgų ir išteklių visoms BSGP misijoms ir operacijoms, visų pirma šalinant esamus trūkumus, nes BSGP misijų ir operacijų finansavimo klausimas yra itin svarbus siekiant užtikrinti jų tvarumą, ypač krizės laikotarpiu, taip pat svarbus galimų kilsiančių įtampos ir konfliktų klausimas; pabrėžia, kad neturėtų nukentėti BSGP biudžetas;

19. pabrėžia, kad moterų dalyvavimas BSGP misijose prisideda prie misijos veiksmingumo ir visame pasaulyje didina ES, kaip vyrų ir moterų lygių teisių šalininkės, patikimumą; ragina prasmingai integruoti lyčių aspektą rengiant BSGP, visų pirma užtikrinant geresnę lyčių pusiausvyrą BSGP misijų ir operacijų personalo ir vadovų pareigose ir rengti specialius dislokuoto personalo mokymus; palankiai vertina tai, kad visos civilinės BSGP misijos jau turi paskirtą patarėją lyčių klausimais, ir ragina tą patį padaryti ir karinėse BSGP misijose; ragina valstybes nares pasiūlyti kandidačių į dabar esamas laisvas darbo vietas; ragina visą ES dislokuotą karinį ir civilinį personalą pakankamai apmokyti lyčių lygybės klausimais ir supažindinti su JT ST rezoliucija Nr. 1325 dėl moterų, taikos ir saugumo, konkrečiai, mokyti integruoti lyčių aspektą į savo užduotis; apgailestauja, kad BSGP misijose ir visų pirma karinėse operacijose vis dar dirba labai mažai moterų; primygtinai ragina Europos išorės veiksmų tarnybą (EIVT) skatinti iškelti konkretų tikslą ir prisiimti politinį įsipareigojimą padidinti moterų skaičių ES krizių valdymo misijose ir operacijose; primygtinai ragina valstybes nares ieškoti būdų, kaip sustiprinti įdarbinimo ir darbuotojų išlaikymo politiką ir skatinti moterų dalyvavimą taikos kūrimo ir taikos palaikymo misijose; pabrėžia, kad į ES biudžetą reikia įrašyti naują eilutę, pagal kurią būtų finansuojama patarėjų lyčių klausimais pareigybė karinėse BSGP misijose;

20. atkreipia dėmesį į Sąjungos visuotinį įsipareigojimą Sahelyje ir Somalio pusiasalyje vykdant šešias civilines (EUCAP Mali, EUCAP Niger, EUCAP Somalia) ir karines (EUTM Mali, EUTM Somalia, EUNAVFOR ATALANTA, EUNAVFOR MED IRINI) misijas;

21. pažymi, kad BSGP karinėse operacijose vis daugiau dėmesio skiriama ginkluotųjų pajėgų mokymui (ES mokymo misijos), nesuteikiant vykdymo įgaliojimų; mano, kad nedarant įtakos šių misijų vykdymo įgaliojimų nesuteikimo aspektui, jų įgaliojimai turėtų būti tvirtesni, kad Europos konsultantai galėtų kuo arčiau dislokacijos vietos patikrinti, ar formavimo programa vykdoma tinkamai ir ar ji visiškai atitinka faktinius vietos ginkluotųjų pajėgų veiklos poreikius; pažymi, kad tai

taip pat turėtų padėti užkirsti kelią netinkamam valdymui ir piktnaudžiavimams, kai apmokytos ginkluotosios pajėgos yra dislokuojamos vietoje; pabrėžia, kad visų pirma tai taikytina misijai EUTM Mali, kai Malio ginkluotosios pajėgos yra dislokuojamos labai skirtingose ir sudėtingose teritorijose ir būtina prižiūrėti, kaip Europos suformuoti daliniai yra šiuo metu įgyvendinami;

22. pabrėžia, kad tik keliose BSGP misijose teikiami mokymai apie seksualinį priekabiavimą ir priekabiavimą dėl lyties ir ragina EIVT ir valstybes nares užtikrinti privalomus mokymus, kad su tokiu priekabiavimu būtų kovojama visose misijose ir operacijose, ir užtikrinti veiksmingą aukų ir pranešėjų apsaugą; ragina atnaujinti BSGP misijoms ir operacijoms skirtus patobulintus Bendruosius elgesio standartus ir į juos įtraukti visiško nepakantumo ES vadovybės ir administracijos nereagavimui į seksualinę prievartą ir prievartą dėl lyties principą;

23. palankiai vertina 2020 m. spalio 12 d. Tarybos išvadas dėl operacijos EUFOR ALTHEA ir pasirengimą pratęsti įgaliojimus operacijai, kuria siekiama padėti Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijoms palaikyti saugią ir užtikrintą aplinką pagal atnaujintą JT leidimą; pripažįsta iššūkius, kurių kyla dėl COVID-19 pandemijos, ir giria misijų darbuotojus, kad šios pandemijos metu jų veikla nenutrūko;

24. primena, kad saugumo padėtis Somalyje kelia didelį nerimą ir kad dėl to mažėja stabilumas visame Somalio pusiasalyje ir už jo ribų; šiuo atžvilgiu mano, kad sustiprinus EUTM Somalia komandines struktūras konsultavimo pajėgumais būtų galima daryti reikšmingą įtaką operacijų vykdymo pagal daugiašalę karinės pagalbos sistemą pobūdžiui;

25. pritaria pastangoms vykdyti regionalizavimo procesą, kuris pradėtas pasitelkus Regioninę patariamąją ir koordinavimo grupę (RPKG), ir palankiai vertina 2019 m. vasario 12 d. Tarybos sprendimą pradėti jo antrąjį etapą, taip sustiprinant ES regioninį požiūrį Sahelyje, visų pirma misijoje EUTM Mali, išplečiant jos aprėptį į Sahelio G 5 šalių grupės šalis, siekiant, kad ES veiksmai Sahelio G 5 šalių grupės šalyse būtų veiksmingesni ir operatyvesni, ir remiant tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir taip didinant EUCAP Sahel Mali, EUCAP Sahel Niger ir EUTM Mali darbo veiksmingumą; ragina ją pervadinti EUTM Sahel; pažymi, kad nuoseklumas ir bendradarbiavimas saugumo srityje su Afrikos šalimis yra labai svarbūs siekiant žemyno stabilumo ir ilgalaikio vystymosi; mano, kad BSGP regionalizavimo požiūris Sahelyje yra tinkamas, bet reikalinga aiškesnė jau esamų BSGP civilinių ir karinių misijų, vietos subjektų ir kitų tarptautinių organizacijų (Jungtinių Tautų MINUSMA taikos palaikymo misijos, Prancūzijos kariuomenės vadovaujamos operacijos „Barkhane“) organizacinė struktūra, siekiant užtikrinti jų veiklos sąveiką ir koordinuoti pastangas Sąjungos lygmeniu;

26. yra susirūpinęs dėl vykdomos prieš ES nukreiptos dezinformacijos kampanijos Centrinės Afrikos Respublikoje; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį imtis veiksmų siekiant veiksmingai nustatyti dezinformacijos kampanijos kilmę ir kovoti su tokiais išpuoliais; palankiai vertina pradėtą EUAM RCA, siekiant padėti reformuoti Centrinės Afrikos Respublikos saugumo sektorių, ir tai, kad pratęsti EUTM RCA įgaliojimai; mano, kad Sąjunga turi greitai ir veiksmingai pagerinti savo gebėjimą teikti įrangą ir mokymus EUCAP ir EUTM misijoms; pažymi, kad sukurta Europos taikos priemonė užtikrintų visapusišką požiūrį į mūsų partnerių pajėgų pajėgumų stiprinimą; pažymi, kad kategoriški ir aktyviai veikiantys užsienio subjektai, kurių etiniai principai nebūtinai sutampa su Sąjungos ir jos valstybių narių principais, užpildo šias pajėgumų spragas ir teikia įrangą šioms pajėgoms, visiškai nepaisydami teisinės valstybės ir tarptautinių standartų reikalavimų;

27. yra labai susirūpinęs dėl prastėjančios saugumo ir humanitarinės padėties Sahelio regione, kur terorizmas daro vis didesnį spaudimą Sahelio G 5 ir kaimyninėse šalyse, stiprindamas vietoje politinę, etninę ir religinę įtampą; šiuo atžvilgiu pabrėžia ES misijų ir operacijų paramos Sahelyje svarbą; primena, kad būtina išlaikyti ilgalaikes tarptautinės bendruomenės investicijas siekiant užtikrinti saugumą ir stabilumą Malyje ir Sahelyje; palankiai vertina tai, kad buvo atnaujinta ES misijų ir operacijų Malyje veikla;

28. ragina veiklos lygmeniu taikyti naują požiūrį į saugumo sektoriaus reformą, pagalbą saugumo srityje ir karinių pajėgumų stiprinimą, atsižvelgiant į turimą patirtį, visų pirma Malyje, ir kurio laikantis būtų pabrėžiama: a) demokratinė visų saugumo pajėgų, įskaitant ginkluotąsias pajėgas, kontrolė, b) demokratiškas ir skaidrus šio sektoriaus valdymas, c) sistemingas stebėjimas, ar visi subjektai visiškai ir griežtai laikosi tarptautinės žmogaus teisių teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės, d) aiškūs veiklos sustabdymo ar pasitraukimo mechanizmai, kai pasireiškia nebaudžiamumas ir vykdomi nuolatiniai pažeidimai;

2021 m. sausio 20 d., trečiadienis

29. pažymi, kad geriau koordinuojamos civilinės ir karinės misijos trijose šalyse: Malyje, Centrinės Afrikos Respublikoje ir Somalyje; palankiai vertina ES pajėgumų stiprinimo misijos Somalyje (EUCAP Somalia) ir EUTM Somalia koordinuotas pastangas prisidedant prie Somalio policijos ir Somalio armijos veiklos suderinimo iš Al Šabab įtakos išlaisvintose teritorijose; pabrėžia, kad EUAM CAR ir EUTM CAR taikomas integruotas požiūris į priemones, biudžeto priemones ir subjektus prireikus turėtų būti atkartotas kitose BSGP misijose ir operacijose;

30. palankiai vertina tai, kad pradėta operacija EUNAVFOR MED IRINI, kuria siekiama prisidėti prie tvarios taikos, saugumo ir stabilumo remiant ginklų embargo Libijai įgyvendinimą pagal JT ST rezoliuciją Nr. 2526 (2020), vykdant Libijos pakrančių apsaugos pajėgų mokymus ir trukdant veikti neteisėtai žmones gabenantiems asmenims; ypač ragina valstybes nares skubiai paskirti žvalgybos, stebėjimo, iššvalgymo, policijos ir karinio jūrų laivyno išteklius, kurie būtini operacijos IRINI iki šiol ribotiems pajėgumams stiprinti ir ragina glaudžiau bendradarbiauti su NATO jūroje vykdoma operacija „Sea Guardian“ ir su regiono partneriais; primena tarptautinius įsipareigojimus dėl paieškos ir gelbėjimo jūroje; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį visapusiškai pasinaudoti ES ištekliais šioje srityje, ypač ES palydovų centru ir ES žvalgybos centru; palankiai vertina nuolatinę pažangą, padarytą stabilizuojant padėtį Libijoje, ragina ES imtis aktyvaus vaidmens tarpininkavimo procese, siekiant padėti sukurti būtinus pagrindus taikiai, stabiliai ir demokratiškai Libijai;

31. atkreipia dėmesį į 2020 m. birželio 20 d. Tarybos sprendimą pratęsti trijų ES BSGP civilinių misijų įgaliojimus: Europos Sąjungos integruoto sienų valdymo pagalbos misijos Libijoje (EUBAM Libya), Europos Sąjungos pasienio pagalbos misijos Rafos perėjimo punktui (EU BAM Rafah) ir Europos Sąjungos policijos misijos Palestinos teritorijose (EUPOL COPPS);

32. ragina toliau plėtoti ir stiprinti ES civilinių ir karinių sprendimų priėmimo ir vadovavimo bei kontrolės struktūras, kartu užtikrinant atskiras karines ir civilines vadovavimo grandines;

33. pažymėtina, kad 2020 m. turi būti pradėta Karinių misijų planavimo ir vykdymo centro (MPCC) strateginė peržiūra; ragina, atsižvelgiant į šios peržiūros poveikį karinių misijų ir operacijų planavimui, valdymui ir kontrolei, ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir vyriausiąjį įgaliotinį laiku informuoti Parlamentą apie galimas ir pasirinktas galimybes; primena, kad ES būtina nuolatinė ir visavertė karinė valdymo struktūra, kad būtų galima veikti savarankiškai, todėl ragina Tarybą įgyvendinti tokią struktūrą;

34. atkreipia dėmesį į bendrą pažangą ir pastangas, įdėtas įgyvendinant susitarimą dėl civilinių BSGP pajėgumų, kuriuo siekiama, kad civilinė BSGP taptų pajėgesnė, veiksmingesnė, lankstesnė ir geriau reaguojanti tiek nacionaliniu lygmeniu, rengiant ir įgyvendinant nacionalinius įgyvendinimo planus, kuriais siekiama padidinti nacionalinius įnašus į civilinę BSGP, tiek ES lygmeniu, parengiant bendrą veiksmų planą; ragina iki 2023 m. vasaros pradžios visapusiškai įgyvendinti susitarimą dėl civilinių BSGP pajėgumų; pažymi, kad civilinei BSGP kyla su pajėgumais susijusių sunkumų, nes nėra pakankamai policijos, teisėjų, prokurorų ir kitų teisės ir civilinio saugumo sektoriaus ekspertų; mano, kad ES privalo siekti visapusiškai įvertinti civilinių misijų EUCAP Sahel Mali, EUCAP Sahel Niger, EUCAP Somalia ir EUAM RCA įgaliojimus, biudžetus ir žmogiškuosius išteklius, kad jos būtų visiškai veiksmingos ir efektyvios; ragina valstybes nares pateikti išsamią metinę peržiūrą, kritiškai įvertinant pažangą, padarytą įgyvendinant susitarimą dėl civilinių BSGP pajėgumų; ragina visus atitinkamus suinteresuotuosius subjektus aktyviau bendradarbiauti ir toliau stiprinti civilinių ir karinių misijų, dislokuotų tame pačiame operacijų rajone, sąveiką, visų pirma atsižvelgiant į judumą ir saugias skaitmenines infrastruktūras; palankiai vertina tai, kad 2020 m. rugsėjo mėn. įsteigtas Civilinio krizių valdymo kompetencijos centras, ir ragina valstybes nares aktyviai dalyvauti jo darbe;

35. palankiai vertina BSGP misijų ir operacijų tęstinumą ir tolesnį jų vykdymą, nepaisant COVID-19 pandemijos sukeltų labai sudėtingų aplinkybių ir neigiamo jos poveikio; primygtinai ragina, kad BSGP misijų ir operacijų biudžetas, ištekliai, planavimas ir įranga būtų vertinami atsižvelgiant į patirtį, įgytą per COVID-19 krizę, siekiant užtikrinti, kad būtų išlaikytas jų operacinis veiksmingumas; pabrėžia, jog svarbu, kad ES apsvarstytų, ką dar būtų galima padaryti siekiant sumažinti ir valdyti darbuotojų užsikrėtimo riziką; yra labai susirūpinęs dėl to, kokį didelį neigiamą poveikį esamoms krizėms daro COVID-19, ir mano, kad ES jokiu būdu neturi neleisti COVID-19 sužlugdyti per daugybę metų pasiektos pažangos taikos

kūrimo procese; yra sunerimęs dėl dezinformacijos bangos, visų pirma nukreiptos prieš BSGP misijas ir operacijas COVID-19 pandemijos metu; pabrėžia, kad ES turi stiprinti savo strateginės komunikacijos įrankius ir viešąją diplomatiją, visų pirma tose šalyse, kuriose yra dislokuotos BSGP misijos ir operacijos;

36. pripažįsta civilinių ir karinių BSGP misijų įnašą išlaikant taiką, stabilumą ir stiprinant tarptautinį saugumą bei padedant trečiosioms šalims kovoti su terorizmu; primygtinai reikalauja, kad ES sustiprintų institucinius pajėgumus, susijusių su konfliktų prevencija ir tarpininkavimu; ragina aktyviau spręsti užsitęsusius konfliktus artimiausiose ES kaimyninėse šalyse; ragina taikyti konfliktams atžvalgius ir į žmones orientuotus metodus, pagal kuriuos žmonių saugumas ir teisės taptų svarbiausiu ES veiklos aspektu;

37. mano, kad Sąjunga savo pastangas turėtų sutelkti į didžiausią pridėtinę vertę kuriančias misijas ir operacijas; todėl palankiai vertintų kai kurių misijų aktualumo ir veiksmingumo apmąstymą;

38. ragina nedelsiant patvirtinti ir įgyvendinti Europos taikos priemonę, kuria būtų siekiama padidinti ES misijų veiksmingumą, remti jos partnerius ir prisidėti prie taikos paramos operacijų; pabrėžia, kad pagal šią priemonę būtų finansuojama dalis ES gynybos veiklos išlaidų, įskaitant bendras BSGP karinių operacijų išlaidas ir išlaidas, susijusias su partnerių karinių pajėgumų stiprinimu tose šalyse, kuriose ES vykdo intervenciją, todėl jai turėtų būti skirtas pakankamai didelis biudžetas, kad būtų galima veiksmingai spręsti dabartines problemas, susijusias su mokymu, operacijomis, misijomis, projektais ir karine įranga, įskaitant ginklus, šaudmenis ir transportą, visapusiškai laikantis aštuonių bendrosios pozicijos kriterijų, tarptautinės žmogaus teisių ir humanitarinės teisės ir veiksmingų skaidrumo nuostatų, išvardytų 2019 m. kovo 28 d. rekomendacijoje dėl Europos taikos priemonės sukūrimo; primena, kad reikia atlikti išsamius *ex ante* rizikos vertinimus ir atidžiai stebėti, kaip gaunamą įrangą naudoja paramą gaunančios šalys, ypač regionuose, kuriuos paveikė didelis politinės padėties nepastovumas ir didelis nacionalinių sienų pralaidumas, taip pat ES lygmeniu įdiegti būtinas apsaugos priemones, užkertančias kelią teroristinėms grupuotėms ir kitiems piktavališkiems subjektams įsigyti tokių ginklų;

39. palankiai vertina pranešime apie 2020 m. Sąjungos padėtį paskelbtą ketinimų raštą dėl bendro komunikato dėl strateginio požiūrio, kuriuo remiamas buvusių kovotojų nusiginklavimas, demobilizacija ir reintegracija 2021 m., kaip savalaikę 2006 m. paramos nusiginklavimui, demobilizacijai ir reintegracijai (NDR) ES koncepcijos peržiūrą; pabrėžia, kokia svarbi saugumo sektoriaus reforma – tai prioritetas atsižvelgiant, visų pirma, į mūsų civilines BSGP misijas, kurių pagrindinis tikslas turėtų būti įgyvendinti į žmogaus saugumą orientuotą požiūrį; pabrėžia, kad nauju strateginiu požiūriu į NDR turi būti užtikrintas BSGP priemonių ir ES paramos vystymuisi suderinamumas;

Veiksmingų BSGP pajėgumų plėtojimas

40. palankiai vertina ES pajėgumų plėtojimo iniciatyvas, pvz., suderintą metinę peržiūrą gynybos srityje, nuolatinį struktūrizuotą bendradarbiavimą (PESCO) ir būsimą Europos gynybos fondą (EGF) bei jo pirmtakes programas – Sąjungos gynybos srities mokslinių tyrimų parengiamuosius veiksmus (PADR) ir Europos gynybos pramonės plėtros programą (EGPPP), nes jos gali padėti užtikrinti didesnį nuoseklumą, koordinavimą ir sąveikumą įgyvendinant BSGP ir dedant pagrindus Petersbergo uždavinių įgyvendinimui bei stiprinant Sąjungos solidarumą, sanglaudą, atsparumą ir Sąjungos strateginį savarankiškumą;

41. pripažįsta, kad sėkmingam Europos integracijos procesui gynybos srityje yra labai svarbu, kad daugiau valstybių narių įsitrauktų į ES pajėgumų vystymo iniciatyvas ir prasmingai dalyvautų pagrindiniuose Europos gynybos projektuose, kurie šiuo metu vykdomi beveik išskirtinai dvišaliu pagrindu (pvz., Ateities kovinė oro sistema (FCAS) ir Pagrindinė sausumos kovinė sistema (MGCS)) – tai, be kita ko, sukurtų aiškią pridėtinę vertę Europos pastangoms stiprinti bendradarbiavimą, integraciją gynybos srityje ir sąveikumą BSGP misijų ir operacijų naudai;

42. pažymi, kad labai svarbu didinti ES gynybos planavimo priemonių ir pajėgumų vystymo priemonių bei iniciatyvų sąsajas, jų įtraukumą, koordinavimą ir nuoseklumą, kad būtų kuriama prasminga jų sąveika ir tarpusavio papildomumas, vengiama dubliavimosi, užtikrinamas veiksmingas ir strateginis išteklių naudojimas, sąveikumas ir sudaromos palankesnės greito dislokavimo sąlygos;

2021 m. sausio 20 d., trečiadienis

43. ragina valstybes nares didinti savo gynybos išlaidas ir siekti 2 proc. BVP tikslo;

44. palankiai vertina pasiektą susitarimą dėl EGF reglamento bei ragina skubiai patvirtinti ir įsteigti EGF, per kurį bus sprendžiami ir greitinami bendrai susitartų gynybos pajėgumų plėtojimo prioritetai oro, sausumos, jūros ir kibernetinės erdvės srityse ir taip skatinamas ES gebėjimas veikti kaip pasaulinio masto veikėja ir tarptautinio saugumo stiprintoja bei užtikrintoja; ragina valstybes nares, Tarybą ir Komisiją EGF skirti pakankamai lėšų ir daugiausia dėmesio skirti didelės pridėtinės vertės struktūriniams projektams, taip sudarant palankesnes sąlygas valstybių narių pramoniniam bendradarbiavimui ir tvirtinant stiprią Europos gynybos technologinę ir pramoninę bazę (EGPTB), stiprinant techninius, pramoninius ir strateginius pajėgumus, kad būtų sustiprintas ES gebėjimas savarankiškai gaminti ir valdyti karinius pajėgumus ir išlaikyti Europos technologinį savarankiškumą ilguoju laikotarpiu; ragina imtis gynybos pajėgumų iniciatyvų siekiant sudaryti palankesnes sąlygas mažųjų ir vidutinių įmonių dalyvavimui;

45. atkreipia dėmesį į itin opų strateginį gynybos srities mokslinių tyrimų pobūdį ir būtinybę reglamentuoti trečiųjų šalių, kurios nėra ES narės, kontroliuojamų subjektų prieigą prie EGF finansuojamų projektų, siekiant nuosekliai laikytis ES strateginio savarankiškumo užmojų; pabrėžia, kad trečiųjų šalių dalyvavimas EGF veikloje tam tikrais konkrečiais ir išimtinai pritaikytais atvejais, kai tai suteikia įrodytos technologinės ir operacinės pridėtinės vertės tam tikriems projektams, turėtų būti vykdomas remiantis veiksmingu abipusiškumu, neturėtų silpninti ES strateginių saugumo interesų, neturėtų trukdyti siekti EGF tikslų ir privalo būti griežtai stebima, kaip laikomais pasiūlyme dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo įsteigiamas Europos gynybos fondas (COM(2018)0476), nustatytų taisyklių, pvz., dėl intelektinės nuosavybės išlaikymo Europos Sąjungoje;

46. palankiai vertina pirmojo PESCO etapo strateginę peržiūrą, atliktą iki 2020 m. pabaigos, įskaitant įžvalgas dėl šios programos pažangos ir būtinų nuostatų apibrėžimą, kad nuolatinis struktūrizuotas bendradarbiavimas (PESCO) taptų veiksmingesnis ir labiau orientuotas į tikslą; mano, kad PESCO yra priemonė, kuria prisidedama prie tvaraus ir veiksmingo ES bendradarbiavimo gynybos srityje ir gynybos integravimo stiprinimo, gerinant dalyvaujančių valstybių narių gynybos pajėgumus ir sąveikumą, ypač pajėgų prieinamumo, lankstumo ir dislokavimo galimybių požiūriu; primena, kad PESCO projektai turėtų padėti padidinti gynybos išlaidų veiksmingumą; mano, kad PESCO turėtų būti naudojamas kaip papildoma priemonė, padedanti siekti ES tikslų ir prisidedanti prie NATO tikslų įgyvendinimo; teigiamai vertina tai, kad neseniai priimtas sprendimas dėl trečiųjų šalių dalyvavimo PESCO, tačiau pažymi, kad bet koks išimtinis dalyvavimas atskiruose PESCO projektuose privalo teikti pridėtinės vertės ES valstybėms narėms ir projektams ir padėti stiprinti PESCO ir BSGP, taip pat padėti įgyvendinti sudėtingesnius įsipareigojimus, laikantis labai griežtų politinių, materialinių ir teisinių sąlygų, ir būti vykdomas vadovaujantis nustatyto ir veiksmingo abipusiškumo pagrindais;

47. ragina dalyvaujančias valstybes nares parodyti visapusišką politinį įsipareigojimą, pastangas ir strateginį užmojį, suteikti reikiamų išteklių ir įvykdyti plataus užmojo ir privalomus bendrus įsipareigojimus, dėl kurių jos susitarė, kartu užtikrinant apčiuopiamą pažangą sparčiai ir veiksmingai įgyvendinant dabartinius PESCO projektus; pabrėžia, kad pirmojo etapo projektai daugiausia yra pajėgumų stiprinimo projektai, kuriuose dalyvauja kiek įmanoma daugiau valstybių narių, ir kad įtraukus PESCO projektų pobūdis neturėtų lemti to, kad dalyvaujančios valstybės narės sumažintų savo užmojus; yra susirūpinęs dėl to, kad pajėgumų spragos ir kritiniai trūkumai, nustatyti vykdant Pagrindinio tikslo procesą pagal Pajėgumų plėtojimo planą (PPP) ir suderintą metinę peržiūrą gynybos srityje, nebus tinkamai ar visiškai panaikinti ir sprendžiami siekiant vykdyti sėkmingas karines operacijas; pataria atlikti dabartinių 47 PESCO projektų peržiūrą, kad būtų patikrinta jau pasiekta pažanga, ir nustatyti tuos projektus, kuriuos būtų galima sugrupuoti dalyvaujančių valstybių narių nuožiūra; ragina dalyvaujančias valstybes nares daugiausia dėmesio skirti PESCO projektams, kuriais sukuriama tikra pridėtinė vertė ir kurie būtų labiau orientuoti į operacijas, abipusiškai naudingi ir strateginiai veiksniai Sąjungai, ir projektams, turintiems strateginį aspektą, kuriuo būtų atsižvelgiama į būsimas grėsmes saugumui; primygtinai ragina valstybes nares vykdant ES kovinių grupių sistemos reformą išanalizuoti galimybę įtraukti ją į PESCO, kad būtų padidinti jos veiklos pajėgumai, moduliškumas ir operatyvumas, sukuriant nuolatinius daugiašalius padalinius karinėms užduotims vykdyti, kaip nurodyta ES sutarties 43 straipsnyje, ir kad būtų sustiprinti ES gebėjimai vykdyti tvirtas krizių valdymo operacijas;

Bendradarbiavimo su strateginiais partneriais stiprinimas

48. palankiai vertina pažangą, padarytą ES ir NATO bendradarbiavimo srityje po to, kai 2016 m. Varšuvoje buvo priimta bendra deklaracija; palankiai vertina pažangą, padarytą įgyvendinant 2016 m. ir 2017 m. bendrą pasiūlymų rinkinį, visų pirma ES ir NATO politinio dialogo visais lygmenimis aktyvinimą, taip pat struktūrinį dialogą karinio mobilumo

klausimais, pastangas užtikrinti didesnę atitinkamų gynybos planavimo procesų darną ir glaudesnį bendradarbiavimą kibernetinio saugumo ir gynybos srityje bei kovojant su hibridinėmis grėsmėmis ir dezinformacijos kampanijomis; atkreipia dėmesį į NATO ir ES bendradarbiavimo padedant civilinėms institucijoms suvaldyti ir sustabdyti COVID-19 pandemijos plitimą lygį; ragina ES ir NATO toliau stiprinti viena kitą papildantį bendradarbiavimą, be kita ko, vykdant misijas ir operacijas, ir tvirtinti strateginę partnerystę; pabrėžia, kaip svarbu toliau stiprinti ES ir NATO partnerystę karinio mobilumo srityje; pabrėžia, kad svarbu organizuoti ir vykdyti bendrus Europos ginkluotųjų pajėgų mokymus ir pratybas, taip pat lygiagrečias ir suderintas ES ir NATO pratybas;

49. atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina operaciją „Atlantic Resolve“ ir NATO didesnį priešakinių pajėgų dislokavimą Europos žemyne ir pripažįsta NATO pajėgų svarbą siekiant atgrasyti Rusiją nuo tolesnės agresijos ir suteikti esminę paramą kilus konfliktui;

50. primena, kad NATO išlieka valstybių narių, kurios yra ir minėtos organizacijos narės, kolektyvinės gynybos pagrindu, kaip aiškiai pripažinta SESV; mano, kad ES ir NATO bendradarbiaudamos turi papildyti viena kitą ir visapusiškai atsižvelgti į viena kitos ypatumus bei funkcijas ir neturėtų bereikalingai atkartoti ar pakeisti struktūrų; primena, kad bendradarbiavimas gynybos srityje – tai vienas iš transatlantinio bendradarbiavimo ramsčių ir jis tebėra nepaprastai svarbus abipusiam šalių sąjungininkių ir šalių partnerių saugumui, todėl pakartoja, kad reikia stiprinti santykius; primena, kad laikantis vieningo pajėgų rezervo principo ES gynybos pajėgumų plėtojimas nekelia konkurencinio pavojaus aljansui ir bus naudingas valstybėms, kurios yra ir bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP), ir NATO šalys; taip pat primena, kad veiksmingesnis ES bendradarbiavimas saugumo ir gynybos srityje turėtų būti laikomas Europos NATO ramstį stiprinančiu veiksniu ir svarbesniu vaidmeniu, kurį ES atliktų užtikrindama savo pačios saugumą; mano, kad pajėgumų iniciatyvomis turėtų būti užtikrintas sąveikumas su sąjungininkais ir sudaromos palankesnės greito dislokavimo sąlygos; susirūpinęs pažymi, kad po Turkijos veiksmų rytinėje Vidužemio jūros regiono dalyje tam tikros išsiskyrusios nuomonės pakenkė aljanso solidarumui;

51. pabrėžia, kad reikia stiprinti ES, kaip jūrų saugumą užtikrinančio subjekto, statusą, didinti ES ir valstybių narių atsparumą susidarius krizinei situacijai jų teritoriniuose vandenyse, ir tai, kad svarbu numatyti suderintą jūrų strategiją siekiant kovoti su neteisėtais nevalstybiniais jūrų subjektais; mano, kad būtina suderinti intervencijos taisykles ir įrangos standartus ir stiprinti darbuotojų mokymą, kad Europos ir tarptautinėse operacijose arba krizių, įvykių bei incidentų jūroje atvejais būtų vykdomi koordinuoti ir bendri veiksmai; pabrėžia, jog reikia, kad ES ir NATO bendradarbiautų siekdamos laikytis bendro veiksmingo požiūrio į grėsmes jūrų saugumui, pvz., tarpvalstybinį ir organizuotą nusikalstamumą, įskaitant organizuoto nusikalstamumo tinklus, kurie palengvina prekybą žmonėmis, ginklais ir narkotikais, kontrabandą ir piratavimą jūroje;

52. tvirtai remia ES ir JT strateginę partnerystę krizių valdymo ir civilinio, policijos ir karinio taikos palaikymo srityse; palankiai vertina pažangą, padarytą įgyvendinant aštuonis bendrai nustatytus ir sutartus 2019–2021 m. ES ir JT prioritetus taikos operacijų ir krizių valdymo srityje; primygtinai ragina valstybes nares daugiau prisidėti prie JT taikos palaikymo veiksmų ir ragina ES institucijas padėti šiuo atžvilgiu; pažymi, kad padaryta tam tikra pažanga stiprinant misijų ir operacijų bendradarbiavimą veiksmų vietoje – visų pirma 2020 m. rugsėjo 29 d. pasirašant ES ir JT pagrindų susitarimą dėl tarpusavio paramos teikimo vykdant savo atitinkamas misijas ir operacijas veiksmų vietoje, – įgyvendinant moterų, taikos ir saugumo darbotvarkę, kuria remiantis įgyvendinamas ES veiksmų planas dėl moterų, taikos ir saugumo, taip pat konfliktų prevencijos srityje ir politiniu bei strateginiu lygmenimis; ragina ES ir JT toliau nagrinėti tvirtesnio bendradarbiavimo galimybes, ypač bendrose operacijų veiksmų vietose, tokiose srityse, kaip misijų pereinamojo laikotarpio planavimas, paramos priemonės veiksmų vietoje, keitimasis informacija už misijų teritorijų ribų ir nenumatytų atvejų planavimas atsižvelgiant į COVID-19, taip pat klimato ir gynybos srityje;

53. dar kartą patvirtina, kad, nepaisant „Brexit'o“, Jungtinė Karalystė yra artima strateginė ES ir jos valstybių narių partnerė ir kad būtina išsaugoti tvirtą ir glaudų ES ir Jungtinės Karalystės bendradarbiavimą gynybos ir saugumo srityje, nes ES ir Jungtinei Karalystei būdinga ta pati strateginė aplinka ir jos susiduria su tokiomis pačiomis grėsmėmis jų taikai ir saugumui; ragina Jungtinę Karalystę dalyvauti BSGP misijose ir operacijose, krizių valdymo operacijose, gynybos pajėgumų plėtojimo ir atitinkamų Sąjungos agentūrų veikloje, taip pat pagal PESCO įgyvendinamuose projektuose, tuo pačiu metu gerbiant ES sprendimų priėmimo autonomiškumą ir Jungtinės Karalystės suverenitetą, subalansuotų teisių ir pareigų principą, remiantis veiksmingu abipusiškumo principu ir numatant sąžiningą bei tinkamą finansinį įnašą; atkreipia dėmesį į tai, kad 2020 m. gruodžio 31 d. Jungtinė Karalystė pasitraukė iš BSGP; ragina parengti skubias pakeitimo procedūras, kad būtų užtikrintas BSGP misijų ir operacijų tęstinumas tose vietose, kuriose buvo dislokuota daug Jungtinės Karalystės personalo;

2021 m. sausio 20 d., trečiadienis

54. ragina ES toliau glaudžiau bendradarbiauti su esamais regioniniais organais, pvz., Afrikos Sąjunga, Vakarų Afrikos valstybių ekonomine bendrija (ECOWAS), Pietryčių Azijos valstybių asociacija (ASEAN) ir Arkties taryba, taip pat su panašių pažiūrų NATO nepriklausančiomis šalims;

55. ragina sistemingiau įgyvendinti JT ST rezoliuciją 1325 dėl moterų, taikos ir saugumo, nes jau praėjo dvidešimt metų nuo jos priėmimo, ir stiprinti ES darbotvarkę dėl moterų, taikos ir saugumo; ragina prasmingai integruoti lyčių aspektą rengiant BSGP, visų pirma užtikrinant geresnę lyčių pusiausvyrą BSGP misijų ir operacijų personalo ir vadovų pareigose ir rengti specialius dislokuoto personalo mokymus;

56. ragina įgyvendinti JT ST rezoliuciją Nr. 2250 dėl jaunimo, taikos ir saugumo ir prasmingai atsižvelgti į jaunimą ir jų požiūrius konflikto analizėse, kuriomis grindžiama BSGP misijoms ir operacijoms teikiama parama; ragina ES taikomomis priemonėmis didinti jaunimo galimybes prasmingai dalyvauti palaikant ir skatinant taiką bei saugumą;

57. ragina ES šalinti nuolatines ir augančias grėsmėmis kultūros paveldo apsaugai ir išsaugojimui ir kovoti su neteisėtu kultūros vertybių gabenimu, ypač konfliktų zonose; pažymi, kad visuomenėms netekus savo kultūros paveldo ir istorinių šaknų, jos tampa labiau linkusios į radikalizaciją ir labiau tiki pasaulinių džihadistų ideologijomis; ragina ES parengti plačią kovos su tokiomis grėsmėmis strategiją;

Sąjungos atsparumo ir pasirengimo didinimas

58. yra susirūpinęs dėl to, kad kai kurie pasaulinio lygmens subjektai ir vis daugiau regioninio lygmens subjektų sąmoningai apeina ar bando sugriauti taisyklėmis grindžiamą tarptautinę tvarką, daugiašališkumą ir tvarios taikos, gerovės bei laisvės vertybes – jais grindžiama Europos Sąjunga; pažymi, kad COVID-19 pandemija atskleidė visame pasaulyje naujai atsiradusį ir dar labiau sustiprino esamą pažeidžiamumą bei įtampą; pabrėžia, kad pandemija sustiprino visuomenės pritarimą Sąjungai, kuri būtų mažiau priklausoma nuo likusio pasaulio, geriau apsaugota ir sugebanti veikti nepriklausomai; ragina stiprinti Europos Sąjungos vaidmenį tarptautinėje arenoje, užtikrinti didesnę Europos vienybę, solidarumą ir atsparumą, formuoti nuoseklesnę užsienio politiką, kurios pagrindinis elementas būtų veiksmingas daugiašališkumas; palankiai vertina 2020 m. birželio mėn. Tarybos išvadas, kuriose pasisakoma už stiprią Europos Sąjungą, kuri remia taiką bei saugumą ir apsaugo savo piliečius;

59. pabrėžia svarbų ginkluotųjų pajėgų vaidmenį COVID-19 pandemijos metu ir palankiai vertina karinę pagalbą civilinėms valdžios institucijoms, visų pirma dislokuojant lauko ligonines, transportuojant pacientus ir pristatant bei platinant įrangą; mano, kad šis vertingas indėlis parodė, kad reikia atsižvelgti į išmoktas pamokas siekiant sustiprinti valstybių narių karinius išteklius ir pajėgumus, kuriais remiamas Sąjungos civilinės saugos mechanizmas – pirminė priemonė kilus ekstremaliajai situacijai – bei humanitarinės pagalbos tikslai; taip pat mano, kad siekiant veiksmingai spręsti sveikatos krizes būtina parengti valstybių narių karinį medicinos personalą, kad jis galėtų greitai dalyvauti; pakartoja, kad savitarpio pagalba ir solidarumas yra labai svarbūs, laikantis ES sutarties 42 straipsnio 7 dalies ir SESV 222 straipsnio;

60. pabrėžia karinio mobilumo svarbą; mano, kad būtina daryti pažangą ir sudaryti palankesnes sąlygas visapusiškam kariniam mobilumui visoje Europoje, ir todėl ragina supaprastinti ir suderinti procedūras, kad valstybės narės galėtų greičiau imtis veiksmų, nes karinis mobilumas yra naudingas valdant civilines krizes; primygtinai tvirtina, kad svarbu numatyti tinkamą biudžetą, kurį būtų galima naudoti karinio mobilumo projektams įgyvendinti; palankiai vertina tai, kad karinio mobilumo projektas yra PESCO dalis; pabrėžia, kad reikia sukurti Europos masto mechanizmus, kurie palengvintų tarpvalstybinį karinių logistikos pajėgumų naudojimą sprendžiant tokių ekstremaliųjų situacijų problemas, kad būtų sudarytos sąlygos geresniam koordinavimui, sinergijai, solidarumui ir pagalbai; pabrėžia, kad per pandemiją ir panašias krizes panaši parama ir solidarumas galėtų būti teikiami, be kita ko, artimiausioje ES kaimynystėje esančioms šalims partnerėms; pabrėžia, kad reikia didinti ES cheminį, biologinį, radiologinį ir branduolinį (ChBRB) pasirengimą ir reikiamus jo pajėgumus; pabrėžia, kad reikia aktyviau vykdyti būtinos ir ypatingos svarbos infrastruktūros, visų pirma povandeninių optinių skaidulinių interneto kabelių, stebėseną ir apsaugą;

61. mano, kad svarbu užtikrinti geresnę ES politikos vidaus ir išorės aspektų sąsają, siekiant užtikrinti, kad vykdant ES politiką būtų siekiama bendros užsienio ir saugumo politikos tikslų, įskaitant ES energetikos politiką;

62. mano, kad būtina apsaugoti visas Europos Sąjungos silpnąsias vietas, kad būtų užtikrinta veiksminga bendra Europos piliečių gynyba; susirūpinęs atkreipia dėmesį į vis aktyvesnį Krymo pusiasalio militarizavimą ir Rusijos Federacijos bandymus destabilizuoti Juodosios jūros regioną; dėl tokios padėties 2014 m. Velse vykusiame NATO aukščiausiojo lygio susitikime pripažintas Šiaurės Atlanto aljanso rytinių narių pažeidžiamumas; ragina ES pripažinti rytinių ES valstybių narių pažeidžiamumą, kaip priemonę Europos gynybai stiprinti, ir kartu su NATO parengti išsamią rytinių šalių apsaugos ir gynybos strategiją;

Aktyvi kova su hibridinėmis grėsmėmis ir jų prevencija

63. palankiai vertina patvirtintus ES bendradarbiavimo kovos su hibridinėmis grėsmėmis ir atsparumo šioms grėsmėms didinimo srityje prioritetus ir gaires, įskaitant kovą su dezinformacija, hibridiniu karu, šnipinėjimu, melagingomis naujienomis ir propaganda, taip pat ankstyvojo perspėjimo sistemos sukūrimą siekiant palengvinti bendradarbiavimą su Didžiuoju septynetu (G 7) ir NATO; ragina ES ir jos valstybes nares plėtoti ir stiprinti savo informacinių ir ryšių sistemų, įskaitant saugius ryšių kanalus, saugumą; pabrėžia, jog svarbu, kad ES nedelsiant sustiprintų savo strateginę komunikaciją ir didesnio atsparumo pajėgumus siekiant atremti ir atgrasyti nuo bet kokio užsienio kišimosi, kuris kelia grėsmę jos demokratinei sistemai, suverenumui ir piliečiams, ir į juos investuotų; atkreipia dėmesį į svarbų specialios paskirties grupės „EastStratCom“ vaidmenį ir pripažįsta svarbų darbą, atliktą pagal „ES prieš dezinformaciją“ projektą, ir ragina teikti papildomą biudžeto ir politinę paramą, kuria būtų toliau didinamas jos pajėgumas kovoti su dezinformacija ir informuoti apie ES veiksmus ir politiką;

64. pabrėžia, kad ES turi nedelsiant pradėti taikyti išsamesnę strategiją, pagal kurią būtų nustatomos prieš ją nukreiptos trečiųjų šalių ir nevalstybinių subjektų vykdomos agresyvios ir kenkėjiškos dezinformacijos kampanijos ir būtų aktyviai su jomis kovojama; pabrėžia, kad reikia persvarstyti EIVT strateginės komunikacijos grupės įgaliojimus siekiant spręsti užsienio subjektų kišimosi klausimą ir įtraukti faktų tikrintojus, tyrėjus, startuolius ir pilietinės visuomenės organizacijas; pabrėžia, kad būtina užtikrinti pakankamą visų ES tarnybų, kovojančių su užsienio subjektų kišimusi ir dezinformacija, darbuotojų skaičių ir finansavimą, kad būtų geriau nustatyti ir tiriami kišimosi į ES demokratinius procesus ar ES veiksmus užsienyje atvejai ir būtų su jais kovojama; pabrėžia, kad svarbu bendradarbiauti su šalimis partnerėmis, visų pirma artimiausiomis ES kaimynėmis, ir padėti joms spręsti kenkėjiško užsienio subjektų kišimosi, visų pirma dezinformacijos ir propagandos, problemą ir su ja kovoti, nes daugeliu atveju tokiais veiksmais siekiama nukreipti šias šalis nuo demokratiškų reformų vykdymo ir grasinti Europos vertybėms ir idealams;

65. palankiai vertina tai, kad Taryba priėmė sprendimą, kuriuo pirmą kartą ES leidžiama nustatyti tikslines ribojamąsias priemones, kuriomis siekiama atgrasyti nuo kibernetinių išpuolių, dėl kurių kyla išorinė grėsmė ES ar jos valstybėms narėms, įskaitant kibernetinius išpuolius prieš trečiąsias valstybes arba tarptautines organizacijas, ir į juos reaguoti, taip pat nustatyti sankcijas už kibernetinius išpuolius atsakingiems asmenims ar subjektams; pabrėžia, kad reikia tobulinti vizų ribojimo sistemą, kuri yra ES sankcijų mechanizmo dalis, naudojant biometrines vizų procedūras, kad būtų apribojama subjektų, dalyvaujančių hibridiniame kare, galimybė keliauti į ES pateikus suklastotą tapatybę; pabrėžia, kad būtina skubiai toliau integruoti kibernetinius aspektus į ES krizių valdymo sistemas; pabrėžia, kad šiais itin pažeidžiamais laikais labai svarbu glaudžiau bendradarbiauti kibernetinių išpuolių prevencijos ir kovos su jais srityje, siekiant didinti tarptautinį saugumą ir stabilumą kibernetinėje erdvėje; palankiai vertina šioje srityje PESCO Greitojo reagavimo į kibernetinius incidentus komandos pasiektą pažangą; ragina didinti paramą Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūrai (ENISA) ir šiuo atžvilgiu glaudžiai koordinuoti veiklą su NATO Bendros kibernetinės gynybos kompetencijos centru; ragina ES labiau koordinuoti veiksmus nustatant bendrą atsakomybę už kenkėjiškus kibernetinius incidentus, taip pat vykdyti tvirtesnį bendradarbiavimą su bendramintėmis tarptautinėmis organizacijomis ir šalimis; yra itin susirūpinęs dėl to, kad nuolat nustatomi nedidelio masto kibernetiniai išpuoliai arba įsilaužimai į ypatingos svarbos infrastruktūros sistemas, kurie yra neaktyvūs, tačiau gali turėti didelį poveikį; primygtinai ragina valstybes nares visais lygmenimis savo ypatingos svarbos infrastruktūros sistemose, pvz., elektros energijos gamybos ir strateginių komunikacijų sistemose, vykdyti dubliavimą;

66. pripažįsta didėjančią kibernetinių ir automatizuotų žvalgybos pajėgumų svarbą, pabrėžia, kad jie kelia grėsmę visoms valstybėms narėms ir ES institucijoms; primygtinai ragina visas ES institucijas ir valstybes nares toliau tobulinti savo kibernetines ir automatizuotas technologijas, taip pat ragina bendradarbiauti šių technologijų pažangos srityje;

67. pabrėžia, kad svarbu sukurti kvantinės kompiuterijos pajėgumus, ir pabrėžia, kad būtina stiprinti ES ir JAV bendradarbiavimą šioje srityje, siekiant užtikrinti, kad kvantinė kompiuterija pirmiausia būtų įgyvendinta tarp partnerių, su kuriais palaikomi šilti santykiai ir kurie siekia tų pačių tikslų;

68. atkreipia dėmesį į didėjančią kosmoso ir palydovų saugumo svarbą; atkreipia dėmesį į Europos Sąjungos palydovų centro svarbą ir paveda šiai agentūrai analizuoti ES ir valstybių narių palydovų saugumą ir (arba) pažeidžiamumą kosmoso šiukšlių, kibernetinių išpuolių ir tiesioginio raketinio išpuolio atvejais bei pateikti atitinkamą ataskaitą;

Siekiant suteikti Sąjungai priemonių BSGP įgyvendinti

69. pabrėžia, kad tinkamas finansinių išteklių, personalo ir išteklių lygis yra būtinas siekiant užtikrinti, kad Sąjunga būtų stipri ir pajėgi remti taiką bei saugumą savo teritorijoje ir pasaulyje; ragina valstybes nares pademonstruoti politinę valią, kad būtų laikomasi Europos užmojų gynybos srityje ir vykdomi jų įsipareigojimai;

70. apgailestauja dėl to, kad Europos Vadovų Taryba daugiametėje finansinėje programoje (DFP) ***stokoja*** užmojo saugumo ir gynybos iniciatyvų atžvilgiu; primygtinai ragina Komisiją pristatyti ir įgyvendinti plataus užmojo EGF strateginę darbo programą (tiek mokslinių tyrimų, tiek su moksliniais tyrimais nesusijusiose srityse), kuria būtų siekiama stiprinti bendradarbiavimo veiksmus ir tarpvalstybinį bendradarbiavimą visoje Sąjungoje, ir karinio mobilumo strateginę darbo programą, siekiant padėti valstybėms narėms veikti greičiau ir efektyviau, be kita ko, finansuojant dvejopos paskirties transporto infrastruktūrą ir supaprastinant diplomatinio patikimumo patikrinimus ir muitinės taisykles; ragina ES sukurti savo balistinių raketų gynybos sistemą, taip pat integruotą ir daugiasluoksnę strateginę oro erdvės gynybos sistemą, kuri taip pat būtų skirta hipergarsinėms raketoms atremti; primena, kad Europos piliečiai aiškiai ir nuosekliai ragino Sąjungą stiprinti savo vaidmenį užtikrinant tvarų stabilumą ir saugumą ir kad tai galima pasiekti tik užtikrinus būtinus finansinius išteklius ir plataus užmojo DFP išorės veiksmų ir gynybos srityje;

71. įspėja, kad dėl COVID-19 krizės kyla pavojus, jog pritrūks užmojo finansuoti Europos gynybos iniciatyvas pagal DFP, taip pat gali būti smarkiai ir nekoordinuotai mažinami nacionaliniai gynybos biudžetai; pabrėžia, kad valstybės narės turi skirti reikiamų finansinių išteklių nacionaliniu lygmeniu, kad siekiant taikos Sąjunga galėtų veikti kaip pasaulinio masto veikėja; šiame kontekste pritaria Europos Audito Rūmų vertinimui, kad „ES valstybių narių kariniai pajėgumai anaiptol nėra pakankami, atsižvelgiant į ES karinių tikslų mastą“;

72. primena, kad nors bendri Europos gynybos projektai ir iniciatyvos yra labai svarbūs šalinant trūkumus su gynyba susijusių mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros srityse, telkiant išteklius ir koordinuojant pastangas, didžiąją BSGP misijoms naudojamų gynybos išteklių dalį toliau teikia valstybės narės ir ji apmokama iš nacionalinių gynybos biudžetų;

73. primygtinai ragina valstybes nares laikytis oficialaus Tarybos lygmens įsipareigojimo ir prisiimti atsakomybę už savo sprendimus Taryboje dislokuoti civilines ir karines misijas, suteikiant Sąjungai reikiamą personalą ir pajėgumus, kad būtų pasiekti tikslai, dėl kurių jos vieningai susitarė, ir taip įgyvendinti savo įsipareigojimą siekti saugesnės Europos Sąjungos;

74. atkreipia dėmesį į tai, koks vertingas tarptautinis dalyvavimas BSGP misijose ir operacijose, nes jomis stiprinami Europos pajėgumai, ir ragina patikimiau įgyvendinti dabartinius pagrindų susitarimus dėl dalyvavimo, kuriais skatinama bendrai prisidėti prie taikos ir saugumo;

75. atkreipia dėmesį į tai, kad ES palydovų centras (SATCEN) vykdo svarbų darbą, ir pabrėžia, kad Sąjunga turi turėti pakankamai išteklių kosmoso vaizdų ir žvalgybos duomenų rinkimo srityse; pabrėžia, kad ES SATCEN turėtų gauti struktūrinį Sąjungos finansavimą, kad galėtų toliau prisidėti prie Sąjungos veiksmų, visų pirma tam, kad teiktų didelės raiškos palydovinius vaizdus, kurie padėtų vykdant BSGP misijas ir operacijas;

Plataus užmojo ES darbotvarkės dėl pasaulinės ginklų kontrolės, neplatinimo ir nusiginklavimo rengimas

76. yra sunerimęs dėl dabartinių grėsmių tarptautinėms vertybėms ir teisinės valstybės principams ir galimo būsimo pasaulinės ginklų neplatinimo ir nusiginklavimo struktūros nykimo; baiminasi, kad pagrindinių ginklų kontrolės sutarčių nesilaikymas, pasitraukimas iš jų arba jų nepratęsimas padarytų didelę žalą tarptautiniams ginklų kontrolės režimams, kurie dešimtmečius užtikrino stabilumą, pakenktų branduolinį ginklą turinčių valstybių santykiams, galėtų kelti tiesioginę grėsmę Europos saugumui, visų pirma dėl normų, pagal kurias reguliuojama ir mažinama taktinė ir trumpojo bei vidutinio nuotolio branduolinė ginkluotė, trūkumo, o tai galėtų lemti naujas branduolinio ginklavimosi varžybas; pabrėžia, kad reikia skubiai atkurti tarpvalstybinį pasitikėjimą;

77. susirūpinęs atkreipia dėmesį į pavojingos retorikos, susijusios su branduolinių ginklų nauda, normalizavimą; pakartoja, kad tarptautinė taika ir saugumas yra stiprinami pasaulyje, kuriame neegzistuoja arba neplatinami branduoliniai ginklai, ir kad nusiginklavimas reiškia ne tik aktyvių kovinių galvučių skaičiaus mažinimą, bet ir tokio tipo ginklams priskirtos karinės ir politinės svarbos mažinimą;

78. dar kartą patvirtina, kad visapusiškai remia ES ir jos valstybių narių įsipareigojimą laikytis Branduolinio ginklo neplatinimo sutarties, kuri yra branduolinio ginklo neplatinimo ir nusiginklavimo režimo pamatas; pakartoja savo raginimą iki konferencijos priimti tvirtą bendrą ES poziciją, kuria vadovaujantis 10-ojoje Branduolinio ginklo neplatinimo sutarties peržiūros konferencijoje būtų reikalaujama patvirtinti konkrečias ir veiksmingas priemones, kurios būtų svarbiausias elementas siekiant išsaugoti strateginį stabilumą ir išvengti naujų ginklavimosi varžybų;

79. pakartoja, jog labai apgailestauja dėl to, kad JAV ir Rusijos Federacija pasitraukė iš Vidutinio nuotolio branduolinių pajėgų sutarties; atkreipia dėmesį į Rusijos atsakomybę dėl to, kad ši sutartis žlugo, nes ji nuolat jos nesilaikė; apgailestauja dėl to, kad šiai sutarčiai žlugus gali padidėti įtampa ir branduolinė bei karinė grėsmė ir rizika, taip pat gali kilti pavojus ginklų kontrolės režimų ateičiai; pabrėžia, kad griežtai nepritaria naujoms JAV ir Rusijos Federacijos ginklavimosi varžyboms ir galimiems jų padariniams Europai, taip pat pakartotiniam militarizavimui Europos teritorijoje; primygtinai ragina Tarybą ir Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį imtis ES vadovaujamos iniciatyvos siekiant Vidutinio nuotolio branduolinių pajėgų sutartį pakeisti daugiašale sutartimi;

80. primena, kad veiksmingi tarptautiniai ginklų kontrolės, nusiginklavimo ir neplatinimo režimai yra pasaulio ir Europos saugumo ir stabilumo pagrindas;

81. ragina JAV ir Rusijos Federaciją toliau daryti pažangą derybose dėl naujosios strateginės ginkluotės mažinimo (START) sutarties, kurios galiojimas baigsis 2021 m. vasario mėn., pratęsimo; mano, kad pratęsus šios sutarties galiojimą abiem ją pasirašiusioms šalims būtų suteikta daugiau laiko deryboms siekiant susitarti dėl naujos ginklų kontrolės priemonės; ragina nedelsiant įtraukti kitas valstybes, ypač Kiniją, į bet kokias galiojančias sutartis (pvz., naujoji START sutartis, Vidutinio nuotolio branduolinių pajėgų sutartis ir atviros oro erdvės sutartis) arba į būsimas derybas dėl branduolinių ginklų kontrolės priemonių;

82. apgailestauja dėl to, kad Rusija atrankiniu būdu įgyvendina pagal atviros oro erdvės sutartį prisiimtus savo įsipareigojimus; reiškia gilų apgailestavimą dėl JAV priimto sprendimo pasitraukti iš atviros oro erdvės sutarties – pagrindinės ginklų kontrolės priemonės, kuri padėjo stiprinti pasitikėjimą ir suteikti mažesnėms valstybėms vertingų pajėgumų stebėti ir tikrinti savo kaimynių karinę veiklą; ragina likusias pasirašiusias šalis toliau įgyvendinti šią sutartį, kartu užtikrinant, kad ji išliktų veiksminga ir naudinga; ragina JAV panaikinti savo sprendimą pasitraukti iš atviros oro erdvės sutarties;

83. palankiai vertina ES finansinį įnašą į Cheminio ginklo uždraudimo organizacijos (OPCW) projektus ir veiklą; palankiai vertina tai, kad Taryba patvirtino horizontalųjį sankcijų režimą, kuriuo siekiama spręsti didėjančio cheminių ginklų naudojimo ir platinimo problemą; smerkia tai, kad neseniai buvo panaudoti cheminiai ginklai, ir laikosi nuomonės, kad dėl atsakomybės už tokius incidentus trūkumo daroma žala tarptautinėms kovos su cheminiais ginklais normoms; ragina ES imtis iniciatyvos ir spręsti nebaudžiamumo už cheminių ginklų naudojimą problemą, taip pat apsvarstyti, kaip sustiprinti OPCW siekiant užtikrinti greitai bei tiksliai nustatytą atsakomybę ir veiksmingo reagavimo mechanizmus; ragina ES toliau dėti pastangas kovojant su cheminių ginklų platinimu ir naudojimu ir remti visuotinį cheminių ginklų draudimą, kaip nustatyta Cheminio ginklo uždraudimo konvencijoje (CWC);

84. reiškia didelį susirūpinimą dėl mėginimo nužudyti žinomą Rusijos opozicijos lyderį Aleksejų Navalną naudojant uždraustą paralyžiuojamąją nuodingąją medžiagą, o tai pagal Cheminio ginklo uždraudimo konvenciją laikoma cheminio ginklo naudojimu ir todėl yra sunkus tarptautinių normų pažeidimas; ragina atlikti nepriklausomą tarptautinį šių įvykių tyrimą; palankiai vertina Tarybos sprendimą taikyti sankcijas užtikrinant, kad visi už apnuodijimą atsakingi asmenys atsakytų už savo veiksmus;

85. ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį pateikti pasiūlymų, kaip būtų galima sustiprinti turimas ekspertines žinias ginklų neplatinimo ir kontrolės ES srityje, ir užtikrinti, kad ES atliktų tvirtą ir konstruktyvų vaidmenį plėtojant ir stiprinant pasaulinius taisyklėmis grindžiamus veiksmus dėl ginklų neplatinimo ir kontrolės bei nusiginklavimo struktūrą; šiuo atžvilgiu palankiai vertina tai, kad paskirtas naujas specialusis pasiuntinys ginklų neplatinimo ir nusiginklavimo klausimais; supranta, kad reikia kuo skubiau sudaryti naujus tarptautinius ginklų kontrolės susitarimus; nurodo, kad branduolinio atgrasymo kontekste hipergarsinių raketų kūrimas gali pažeisti garantuoto abipusio sunaikinimo principus, todėl ragina ES iniciatyva sudaryti visuotinę ginklų kontrolės sutartį dėl branduolinių užtaisų naudojimo, nuotolio, greičio, doktrinos ir tikrinimo ir hipergarsinių ginklų sistemų įrengimo netoli pakrančių;

86. pakartoja, kad yra visapusiškai įsipareigojęs išsaugoti veiksmingus tarptautinius ginklų kontrolės, nusiginklavimo ir neplatinimo režimus, nes jie yra kertinis pasaulinio ir Europos saugumo elementas; pabrėžia, kad visapusiškai remia Jungtinių Tautų nusiginklavimo reikalų biuro (UNODA) darbą ir JT nusiginklavimo darbotvarkę; primena, kad yra įsipareigojęs įgyvendinti politiką, kuria siekiama toliau mažinti visus branduolinių ginklų arsenalus;

2021 m. sausio 20 d., trečiadienis

87. teigiamai vertina Tarybos išvadas dėl 2008 m. gruodžio 8 d. Tarybos bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP, nustatančios bendrąsias taisyklės, reglamentuojančias karinių technologijų ir įrangos eksporto kontrolę ([13]), peržiūros; tvirtai laikosi nuomonės, kad, atsižvelgiant į vis didesnius ES užmojus gynybos srityje, reikia užtikrinti didesnę valstybių narių ginklų eksporto politikos konvergenciją, skaidrumą ir nuoseklumą, taip pat reikia stiprinti viešąją priežiūrą; ragina valstybes nares pašalinti jų skirtumus interpretuojant minėtą bendrąją poziciją ir visapusiškai laikytis jos aštuonių kriterijų, visų pirma griežtai įgyvendinti 4-ąjį kriterijų dėl regiono stabilumo ir sustabdyti bet kokį karinės įrangos, kurią būtų galima panaudoti prieš kitas valstybes nares, eksportą; palankiai vertina pastangas didinti skaidrumą ir viešąją bei parlamentinę ginklų eksporto kontrolę; ragina dėti bendras pastangas siekiant pagerinti rizikos vertinimą, galutinių naudotojų patikras ir patikrinimus po išsiuntimo;

88. primygtinai ragina valstybes nares laikytis Europos Sąjungos elgesio kodekso ginklų eksporto srityje; pakartoja, jog būtina, kad visos valstybės narės griežtai taikytų Tarybos bendrojoje pozicijoje 2008/944/BUSP nustatytas taisykles; primena, kad valstybės narės, remdamosi Bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP nuostatomis, įsipareigojo laikytis tvirtų nacionalinių pozicijų dėl savo ginklų eksporto į Turkiją politikos, be kita ko, griežtai taikyti 4-ąjį kriterijų dėl regioninio stabilumo; pakartoja savo raginimą Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui, kad, kol Turkija toliau rytinėje Vidužemio jūros regiono dalyje vykdo savo dabartinius neteisėtus vienašalius veiksmus, kuriais pažeidžiamas bet kurios valstybės narės (būtent Graikijos ir Kipro) suverenumas, ir nedalyvauja tarptautine teise grindžiamame dialoge, Taryboje pateikti iniciatyvą, pagal kurią visos valstybės narės sustabdytų visų rūšių karinės įrangos, įskaitant ginklus ir su dvejopo naudojimo prekėmis bei praktine patirtimi susijusius ginklus, eksportą į Turkiją, laikantis bendrosios pozicijos;

89. palankiai vertina ES veiklą, kuria siekiama remti Sutarties dėl prekybos ginklais visuotinį taikymą, ir ragina visas pagrindines ginklus eksportuojančias šalis kuo greičiau ją pasirašyti ir ratifikuoti;

90. pažymi, kad dėl technologinės pažangos dirbtinio intelekto srityje kyla naujų etinių iššūkių; ragina ES imtis vadovaujamo vaidmens pasaulio lygiu dedant pastangas sukurti visapusišką reglamentavimo sistemą, kuria būtų užtikrinta prasminga žmogaus vykdoma taikinių atrankos ir puolimo ypatingos svarbos funkcijų kontrolė kuriant ir naudojant dirbtiniu intelektu grindžiamus ginklus; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį, valstybes nares ir Europos Vadovų Tarybą priimti bendrą poziciją dėl autonominių ginklų sistemų, kuri užtikrintų prasmingą žmogaus vykdomą ginklų sistemų ypatingos svarbos funkcijų kontrolę; primygtinai prašo pradėti tarptautines derybas dėl iš dalies autonominių ginklų naudojimo bendros apibrėžties ir sistemos ir ragina priimti teisiškai privalomą priemonę, kuria būtų draudžiami žmogaus prasmingai nekontroliuojami autonominiai mirtini ginklai;

91. ragina ES imtis vadovaujamo vaidmens dedant pasaulines pastangas, kuriomis siekiama sukurti visapusišką ir veiksmingą visuotinę ginklų kontrolės sistemą, reglamentuojančią raketų ir bepiločių kovos transporto priemonių technologijos platinimą;

Demokratinės priežiūros, teisėtumo ir įtraukaus dalyvavimo užtikrinimas

92. pabrėžia, jog būtina, kad Parlamentas nuosekliai spręstų visus gynybos klausimus; ragina iš naujo įvertinti ir išplėsti Saugumo ir gynybos pakomitečio įgaliojimus, atsižvelgiant į tai, kad ES lygmeniu daugėja gynybos iniciatyvų, ir į tai, kad sukurtas Komisijos Gynybos pramonės ir kosmoso (DEFIS) GD;

93. palankiai vertina nuolatinį keitimąsi nuomonėmis BSGP klausimais su Komisijos pirmininko pavaduotoju ir Sąjungos vyriausiuoju įgaliotiniu ir ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį užtikrinti, kad būtų tinkamai atsižvelgta į Parlamento nuomonę; pabrėžia, kad reikia užtikrinti reguliarų ES specialiųjų įgaliotinių, specialiųjų pasiuntinių ir misijų bei operacijų vadų informavimą; mano, kad su Parlamentu turėtų būti iš anksto konsultuojamasi dėl BSGP misijų strateginio planavimo, jų įgaliojimų pakeitimų ir planų jas užbaigti; ragina visapusiškai įgyvendinti ES sutarties 36 straipsnį;

94. pabrėžia, kad reikia plėtoti tvirtesnį bendradarbiavimą BSGP klausimais su nacionaliniais parlamentais, siekiant užtikrinti didesnę atskaitomybę, skaidrumą ir kontrolę;

95. pakartoja, kad svarbu tobulinti priemones, kuriomis gali naudotis pilietinė visuomenė, siekiant užtikrinti prasmingą ir itin svarbų jos dalyvavimą formuojant su gynyba susijusią politiką ir veiksmingą jos priežiūrą;

([13]) OL L 335, 2008 12 13, p. 99.

o

o o

96. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai, Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui, NATO generaliniam sekretoriui, ES saugumo ir gynybos sričių agentūroms ir valstybių narių nacionaliniams parlamentams.